

Το 30^ο Διεθνές Συμπόσιο Αρχαιομετρίας

Κυκλοφόρησε η δεύτερη εγκύκλιος με πληροφοριακό υλικό για το 30^ο Διεθνές Συμπόσιο Αρχαιομετρίας, που θα πραγματοποιηθεί από το 20 έως 24 Μαΐου 1996 στο University of Illinois at Urbana-Champaign, Illinois, USA. Σύμφωνα με την εγκύκλιο, 425 επιστήμονες απ' όλο τον κόσμο δήλωσαν συμμετοχή, οι περισσότεροι αναμένεται να παρουσιάσουν εργασίες. Οι θεματικές ενότητες του Συμποσίου θα είναι: 1. Μελέτη αρχαίων βιολογικών υλικών. 2. Χρονολογήσεις ανόργανων και οργανικών υλικών. 3. Γεωφωσφικές διασποχές και γεωραβδόχολογία. 4. Τεχνολογία/Πρόελευση μετάλλων, κεραμικών, γυαλιού, πετρωμάτων, χρωστικών και επιχρισμάτων. Μια κεντρική συνεδρία θα έχει τίτλο "Biological remains and organic residues", στην οποία θα παρουσιάσουν ανακοινώσεις και προσκεκλημένοι ομιλητές. Στο τελικό πρόγραμμα θα περιληφθούν επισκέψεις των συνεδρίων σε Μουσεία. Εκθέσεις και Εργαστήρια Συντήρησης καθώς και εκδόσεις πριν και μετά από το Συνέδριο σε μέρη και τοποθεσίες ειδικού ενδιαφέροντος. Οι ερευνητές που επιθυμούν να υποβάλουν εργασία προς παρουσίαση θα πρέπει να στείλουν περιλήψη (έως 250 λέξεις σε μια σελίδα, στην αγγλική γλώσσα), στην οποία να περιέχονται ονόματα και διευθύνσεις των συγγραφέων καθώς και ουσιαστικές πληροφορίες για το θέμα που πρόκειται να αναπτυχθεί, ως τις 15 Νοεμβρίου 1995. Όλες οι εργασίες θα κριθούν από διεθνή επιτροπή κριτών, προκειμένου να απορριφθεί αν θα εγκριθούν για παρουσίαση και με ποιον τρόπο (προφορικά ή σε πόστερ).

Οι οργανωτές του Συμποσίου πληροφορούν τους ενδιαφερόμενους ότι είναι δυνατό να προσφέρουν περιορισμένη οικονομική βοήθεια σε φοιτητές και επιστήμονες που θα υποβάλουν σημαντικές ερευνητικές εργασίες, ύστερα από υποβολή σχετικής αίτησης τους, η οποία πρέπει να σταλεί ως την 1η Δεκεμβρίου 1995. Περισσότερες πληροφορίες θα αποσταλούν στους νεότερους τον Φεβρουάριο 1996.

Το Διεθνές Συμπόσιο Αρχαιομετρίας διοργανώνεται κάθε δύο χρόνια και είναι η κορυφαία εκδήλωση του κλάδου, στην οποία καταγράφεται η πρόοδος της Αρχαιομετρίας διεθνώς. Αποτελεί συνενωτές και πρόκληση προς τους Έλληνες ερευνητές για μια αξιόπροσηψη της σοβαρής σχετικής έρευνας που γίνεται στη χώρα μας. Πληροφορίες-αλληλογραφία: Sarah Wiseman, ATAM Program, Univ. of Illinois, 116 Observatory, 901 S. Mathews, Urbana IL 61801, USA. Tel.: +217.333.6629, Fax: +217.244.0466.

Το εργαστήριο Fitch της Αγγλικής Αρχαιολογικής Σχολής

Πρόσφατα κυκλοφόρησαν τρία πολύχρωμα εικονογράφημα φιλμιάδια, που παρέχουν ανιχνωτική αλλά και περιεκτική ενδεδειγμένη για τις ερευνητικές δραστηριότητες του εργαστηρίου Fitch της Αγγλικής Αρχαιολογικής Σχολής, οδός Σουθβιλ 52, Αθήνα. Το εργαστήριο ιδρύθηκε το 1974, επεκτάθηκε το 1988 και στεγάζεται σε ξεχωριστό κτίριο της Αγγλικής Αρχαιολογικής Σχολής. Οι κύριες ερευνητικές δραστηριότητες του Εργαστηρίου εστιάζονται στην προσέγγιση του αρχαιολογικού υλικού με μεθόδους τόσο αρχαιολογικές όσο και των θετικών επιστημών και σκοπό τη μελέτη της αρχαίας τεχνολογίας και του εμπόριου. Στη διάρκεια δύο δεκαετιών το εργαστήριο έχει κάνει πολυσύζητη έρευνα σε μεγάλη ποικιλία αρχαιολογικού υλικού: λίθινο, κεραμικών, μετάλλων, χρωστικών και πρώτων υλών δόμησης. Σημαντικές, ωστόσο, είναι και οι δραστηριότητες που σχετίζονται με την περιβαλλοντική αρχαιολογία και υποστηρίζονται από συλλογές σύγχρονης συγκριτικού υλικού αποτελού-

μενου από σκελετικά στοιχεία χερσαίων ζώων της Ελλάδας, ψαριών του Αιγαίου και σπορών από ευρωπαϊκά φυτικά είδη. Εξίσου σημαντικές είναι και οι γεωφωσφικές έρευνες που γίνονται από το Εργαστήριο στην Ελλάδα και άλλες χώρες της ανατολικής Μεσογείου. Οι αναλυτικές μελέτες του υλικού γίνονται με μεθόδους τόσο μικροσκοπικές όσο και χημικές, και ο πλούσιος σχετικός εξοπλισμός του Εργαστηρίου συμπληρώνεται από ειδικά υπολογιστικά και στατιστικά προγράμματα, ειδικούς χώρους μελέτης, αρχείο δείγμάτων κλπ. Στα φυλλάδια περιέχονται ακόμη πληροφορίες για συνεργασίες, τρέχοντα προγράμματα και οικονομική υποστήριξη συνεργατών και σπουδαστών του Εργαστηρίου. Πληροφορίες-αλληλογραφία: The Director, Fitch Laboratory, British School at Athens, Suedias 52, 106 76 Athens, Τηλ.: +1.7217482, Fax: +1.7236560.

Διήμερο εφαρμογών Αρχαιομετρίας και συντήρησης στην Κύπρο

Στις 22 και 23 Ιουλίου έγινε στη Λευκωσία της Κύπρου μια ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα συνάντηση εργασίας (Workshop) με τίτλο: "The practical impact of Science on field Archaeology maintaining long-term analytical options". Το Workshop οργανώθηκε από το Εργαστήριο Wiener της Αμερικανικής Σχολής Κλασικών Σπουδών (Αθηνών), την Ερευνητική Μονάδα Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου και το Αμερικανικό Αρχαιολογικό Ερευνητικό Ινστιτούτο της Κύπρου. Στη συνάντηση έλαβαν μέρος αρκετές δεκάδες ενδιαφερομένων αρχαιολόγων, θετικών επιστημόνων και φοιτητών, και αναπτύχθηκαν από 18 προσκεκλημένους ομιλητές ειδικά θέματα σχετιζόμενα με τη συντήρηση, τις απόλυτες χρονολογήσεις, την περιβαλλοντική Αρχαιολογία, την τεχνολογία-πρόελευση μετάλλων και κεραμικών, την παλαιοπαθολογία, τις αναλύσεις οργανικών καταλοίπων και τη γεωαρχαιολογία.

Από την Αμερικανική Σχολή και το Εργαστήριο Αρχαιομετρίας παρουσιάστηκαν τα εξής θέματα: "Research programs for ceramics and related materials recovered from archaeological sites", Dr S. Vaughan, The Wiener Laboratory, American School of Classical Studies, Athens.

"Some practical aspects of the archaeological use of geological materials", Dr. C. Hayward, The Wiener Laboratory, American School of Classical Studies, Athens.

"The effects of different conservation treatments and storage materials on archaeological finds", A. Paterakis, American School of Classical Studies, Athens.

"Dating of organic materials with carbon-14 and ESR", Δρ. Ι. Μανιάτης, Εργαστήριο Αρχαιομετρίας, ΕΚΕΦΕ "Δημόκριτος", Αγ. Παρασκευή.

"Study of ceramic microstructure, chemistry and mechanical properties", Δρ. Β. Κυλλικόγλου, Εργαστήριο Αρχαιομετρίας, ΕΚΕΦΕ "Δημόκριτος", Αγ. Παρασκευή. Το Πρακτικό της Συνάντησης πρόκειται να εκτυπωθούν σύντομα με εκδότες τις Δρ. S. Vaughan και Δρ. Β. Κασσιανίδου. Πληροφορίες: The Wiener Laboratory, American School of Classical Studies, οδός Σουθβιλ 54, 106 76 Αθήνα, τηλ.: +1.7236313, fax: +1.7250584.

Internet, Αρχαιομετρία-Αρχαιολογία

Οι χρήστες του Internet μπορούν να έχουν, από σήμερα κιόλας, την ευκαιρία πρόσβασης σε αρχαία, πληροφορίες, και βάσεις δεδομένων αρχαιολογικής σημασίας! Πριν από λίγους μήνες το Τμήμα Μεσογειακών Κλασικών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Μιχάλη έβασε, μέσω του Internet, στη διάθεση των ενδιαφερομένων ένα σημαντικό πακέτο πληροφοριών που πε-

ριέχει: μουσειακούς καταλόγους, λίστες ερευνητικών προγραμμάτων, καταλόγους και περιγραφές υλικών αναφορές, Hexets, και όχι μόνο. Η πρόσβαση στο *senior* γίνεται με τις εξής εντολές: <http://rome.classics/sa.umich.edu/welcome.html>.

Ως το τέλος του χρόνου αναμένεται μια μικρή κοσμογυρία στο χώρο, μια και είναι γνωστό ότι και άλλα εργαστήρια ή ερευνητικά ομάδες, ακόμα και από την Ελλάδα, προετοιμάζονται πυρετωδώς για καινούριες συνεισφορές στο δίκτυο με ερευνητικά δεδομένα, περιγραφές ή εικόνες εργασιών και άλλα μέσα σ' έναν καινούριο κόσμο πρόσβασης!

Δημοσιεύσεις

- "Τα ελικοειδή πλυντήρια της Λαυρεωτικής", Κ. Γ. Τσαμίου 1995, *Ορυκτός Πλούτος* 95, 29-38.
- "Alternative determination of equivalent dose by green light emitting diodes optically stimulated luminescence using unstable luminescence", I. Liritzis, 1995, *J. Radioanal. Nucl. Chem. (Articles)*, Vol 190/1, 13-21.
- "A pilot study in non-contact laser photothermal archaeometry of ancient statuary predestal stones from Cyprus", A. Mandelis, K. McAllister, C. Christofides and C. Xenophonos, 1995, *Archaeometry*, Vol. 37/2, 257-270.
- "A characterization of the compositional variations of Roman Samian pottery manufactured at the Lezoux production centre", V. Argyropoulos, 1995, *Archaeometry*, Vol. 37/2, 271-285.

Νέα Βιβλία

- *Altersbestimmung von Jungen Gesteinen und Artefakten*, 1995, G. A. Wagner, Εκδ. Enke (στη γερμανική), με 280 σελίδες και 176 εικόνες ή σχήματα. Το βιβλίο αποτελεί τη μέχρι σήμερα πληρέστερη περιγραφή και αξιολόγηση όλων των εν χρήσει μεθόδων απόλυτης χρονολόγησης, οι οποίες μπορούν να εφαρμοστούν σε υλικά τόσο αρχαιολογικής όσο και γεωλογικής σημασίας. Στις πρώτες 30 σελίδες γίνεται αναφορά στα χρονολογήσιμα υλικά ή πετρώματα και αναφέρονται οι ενδεικνυόμενες μέθοδοι χρονολόγησης για το καθένα. Η με τη αντίστοιχη ακρίβεια που μπορεί να επιτευχθεί. Οι μέθοδοι χρονολόγησης που περιγράφονται κατατάσσονται σε οκτώ κατηγορίες, ανάλογα με το φυσικό μηχανισμό στον οποίο βασίζονται, και δίνονται επαρκή παραδείγματα από πλούσια σύγχρονη βιβλιογραφική υποστήριξη. Το βιβλίο απευθύνεται κυρίως σε μεταπτυχιακούς φοιτητές, σε ερευνητές του κλάδου των χρονολογήσιμων υλικών αλλά και σε αρχαιολόγους με ειδικά ενδιαφέροντα. Πληροφορίες-παραγγελίες: Enke Verlag, P.O. Box 300366, D-70443 Stuttgart, Germany.
- *Early Metal Mining and Production*, 1995, P. T. Craddock, Εκδ. Edinburgh University Press (στην αγγλική), με 384 σελίδες και 150 εικόνες ή σχήματα. Στο βιβλίο γίνεται και περιεκτική καταγραφή της ιστορίας των μετάλλων τόσο ως προς την εξόρυξη όσο και ως προς τη μεταλλουργία. Ο Paul Craddock, πρωτοπόρος αρχαιομεταλλουργός, παρουσιάζει νέα δεδομένα και ερμηνείες για τη μελέτη των αρχαίων μετάλλων, που πρόβλεπονται τόσο από εργαστηριακές μελέτες όσο και από αρχαιολογικές θέσεις της Ευρώπης, της Β. Αμερικής και της Ασίας. Τιμή: £ 45. Παραγγελίες: Marston Book Services, P.O. Box 47, Osney Mead, Oxford, OX2 0DT, England, Tel.: +1865.791155, Fax: +1865.791927.
- *The Living Rock*, 1994, A. J. Wilson, Εκδ. Woodhead Publishing (στην αγγλική), με 291 σελίδες και πολυάριθμα σχήματα ή εικόνες. Η παράλληλη διαδρομή της ιστορίας των μετάλλων και της εξέλιξης του πολιτισμού αποδίδεται αριστοτεχνικά, με ιδιαίτερη απόψη και βαθιά γνώση, από τον Arthur Wilson, του οποίου το τελευταίο βιβλίο αποτελεί την κορωνίδα και το επίστεγασμα μιας πολυχρόνης συγγραφικής δράσης. Ο Wilson δεν ευτύχησε να δει δημοσιευμένο το τελευταίο του έργο, το βιβλίο όμως απέσπασε κριτικούς ύμνους από κορυφαίους ειδικούς, όπως ο Hans-Gert Bachman. Τιμή: £ 35+5 (ταχυδρομικά). Παραγγελίες: Woodhead Publishing Limited, Abington Hall, Abington, Cambridge CB1 6AH, England, Tel.: +223.891358, Fax: +223.893694.
- *Entretiens d'Archeologie et d'Histoire: Les Marbres Blancs des Pyrénées*, 1995, Εκδ. Haute-Garonne (στη γαλλική), με 320 σελίδες και 129 σχήματα ή εικόνες. Το βιβλίο περιέχει 21 άρθρα πολλών ειδικών στη μελέτη του μαρμάρου (N. Herz, L. Moens, M. Wealkens, P. de Paere κ.ά.), και αποτελεί τα Πρακτικά μιας συνάντησης στραγγυλής τραπεζίτης που έγινε στη Saint-Bertrand-de-Comminges τον Οκτώβριο του 1993, με θέμα τη μελέτη των λευκών μαρμάρων των Πυρηναίων. Τιμή: 250 γαλ. φράγκα. Παραγγελίες: Musée Archéologique Départemental, 31510 Saint-Bertrand-de-Comminges, France, Tel.: +61883898.

Δελτίο συνδρομής

Να αποσταλεί συμπληρωμένο και συνοδευμένο από το αντίτιμο της συνδρομής στο περιοδικό **ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ & ΤΕΧΝΕΣ**, οδός Χρ. Λαδά, 3 102 37 ΑΘΗΝΑ fax: 3219957

Επιθυμώ να εγγραφώ συνδρομητής για ένα χρόνο — 4 τεύχη — από το τεύχος αριθμ. _____
 Συνδρομή Εσωτερικού: Δρχ. 7.000 — Συμμετέων, Συλλάγων 8.000 — Οργανισμών, Τραπεζιών, Ν.Π.Δ.Δ., Α.Ε. 10.000 —
 Μαθητών και Σπουδαστών 6.000 (με αποστολή φωτοτυπίας αστυνομικής ή φοιτητικής ταυτότητας αντίστοιχα).
 Εξωτερικού: Αεροπ. ταχυδρ. Ευρώπης \$40 — Αμερική, Καναδάς, Αυστραλία \$45 — Κύπρος \$35 — Σπουδαστών εξωτερικού \$35.
 Πώληση παλαιών τευχών (1 έως και 54) 950 δρχ.

Τρόπος πληρωμής: Ταχυδρομική ή τραπεζική επίταξη στο περιοδικό **ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ & ΤΕΧΝΕΣ**, Χρ. Λαδά 3, 102 37 ΑΘΗΝΑ

Επώνυμο _____ Όνομα _____
 Οδός _____ Αριθμός _____ Τηλ. _____
 Πόλη _____ Ταχ. Κώδ. _____
 Ημερομηνία _____ Υπογραφή _____